

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Preceptoriu[m] Domini Gotscalci Hollen de ordine Heremitarum sancti Augustini

Hollen, Godescalcus

Nurmberge, 1521

VD16 H 4471

Sabbata sanctifices.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30748

Preceptum Tertium

E bāt (vt dī Aume. xxix.) vitulos duos arie tē vnū: agnos agniculos septē. Septima festiuitas fuit. xv. die mensis septimi: et vocabatur festū scenophegie: q̄ tabernaculorū fixio dicebat in memoriā expeditionis: q̄n recedentes de egypto in tabernaculis morabant. vt dicit Alido. Et dī scenophegia a scenon grece q̄ dī latine tabernaculū. Hec solēnitas in septēbus sp̄ celebrabatur: q̄n collectis fructib⁹ de omnibus decimas dño obtulerūt. Tūc gaudio et leticie spēaliter vacauerūt: frōdib⁹ et ramis domos suas ornauerūt. Arboris pulcherrime p̄ma cedrina in manib⁹ portabant. De illa festiuitate legit̄ Leui. xxiij. Quītadecima die mēsis hui⁹ septimi erūt ferie tabernaculorū: et septē dieb⁹ offerabant holocausta. Illud festū celebrabāt in memoriā illi⁹ beneficij: quo de⁹ eis puidit q̄draginta annis in deserto: non solum quo ad cibū: sed etiā q̄tum ad vmbaculū cōtra estum. Dicunt̄ hebrei q̄ tūc offerabant septē vitulos fm̄ numerū gentiū distinctarum septuaginta linguis. Prima die. xiiij. vitulos: secūda die xiiij. et c. numerum semp̄ minorādo: per q̄ significabāt q̄ omnes essent subijcēdi regi messe: quē adhuc futurū expectāt. Sz̄ adhuc habuerūt duo festa accidentalīa: q̄ nō fuerunt legalīa: et que non receperunt cuz lege: sed ex quodā accidenti superuenerūt scz̄ festum phurim id est hester: quod celebrabant: q̄ tūc fuerūt liberati a morte quā Aman pcurauerat p̄ regē Assuerū. vt ptz̄ hester. xiiij. et festum dedicationis templi. de quo. iij. Regum. viij. Ad omnia ista festa excepto pascha et pēthecoste non sunt christiani obligati: nec etiā festo dedicationis templi.

Sabbata sanctifices.

Memento vt die sabbati sanctifices. Dicit archidiaconus sup̄ capitulū. Pronunciandū de conse. di. iij. q̄ ferie dicunt̄ a ferio ferias. i. cesso cessas: q̄a tunc debem⁹ cessare a vicij⁹ et alijs seruilibus operibus. Vel dicunt̄ ferie quasi ferie eo q̄ pstant vacationē ab alijs q̄ agi cōsueuerunt in foro. Vel dicunt̄ ferie quasi festiue. Et sunt triplices: q̄a alie sunt temporales: alie repētine et alie solennes. Tempora

nec sunt q̄ dant̄ pro fructibus colligendis et sunt duoz̄ melium. Vnus gr̄a messium. Alius gratia vindemiarum. He ferie fm̄ diuersas qualitates seu cōsuetudines regionum: modo citius: modo tardius inducuntur. Nam messis in calidis regionibus in festo sancti Ioannis vel circa incipit. In mōtantis circa festū Michaelis. Et in his non debet fieri processus iudicialis nisi de cōsensu p̄tū. vtz̄ extra de ferijs. c. Loque stus. vbi dī. Licet dieb⁹ feriat̄ q̄ gr̄a vindemiarum v̄l messū ob necessitates hoīm indulgent̄ procedi valeat strepitus iudicialis: si de cōsensu partū p̄cesserit vel voluntate. hec ibi. Dicit Hostien. sup̄ eodem ca. In omni inquit terra vade sunt ferie siue inducie pro messibus: etiā si non crescit in annona. Quia hoīes granū cōiter comedūt: et habēt necesse sibi aliquo tēpore puidere. Sed p̄ vindemij⁹ non dabunt nisi sint vinee: vel vbi saltem est cōmunis vsus vini. Alie ferie dicunt̄ repētine et he sunt vt dicit quidam doctor de ferijs: quas impator indicit: vel p̄pter victoriam: q̄ hostes subiugauit: vel q̄a vxorē duxit: v̄l q̄ filij eius natus est. Et repētine dicunt̄: q̄ repēte siue subito inducuntur: q̄ non sunt certe: imo repētine. Nullus aut̄ p̄terq̄ p̄nceps has indicere potest: quia si alij fecerint carebūt nomine et p̄ cōsequēs effectu. vt ptz̄. l. de ferijs. l. Anullo iudice p̄sumi debet vt auctoritate sua ferias p̄dat. Nec em̄ impiales ferias vocari oportet: quas administrator ediderit: ac p̄ hoc si nomine eximunt̄ et fructu carebūt. Alie sunt ferie solēnes siue festiue. de quibus ad p̄s est intentio: q̄ alie spectant ad forum cōtentiosum. De illis dī de p̄se. di. iij. c. p̄nūciādū. et extra de ferijs c. conquestus. Dicūt̄ q̄dā q̄ ex discreta multiplicatione diez̄ celebratū quos sup̄ior auctoritas instituit ipsi nesciant quid manducent: et q̄bus induant̄ cuz tota sua familia. Hoꝝ stulticie taliter respondebo. Nā scribit̄ Leuiti. xxv. Quī ingressi fueritis terrā quā ego dabo vobis: sabbatitate sabbatorū dñi. Sex annis seres agrū tuū: et sex annis putabis vineā tuā: colligesq̄ fructus eius. Septimo autem anno sabbatum erit terre agrum nō seres et vineā nō putabis. Tunc

A subditur ibidem. Si dixeris quid comedemus anno septimo si non seum? neque colligimus fruges nostras. Sequitur ibidem. Dabo benedictionem meam vobis anno sexto: et faciet fructus trium annorum: serentibus anno octavo: et comedetis veteres fruges usque ad nonum annum. Sic dico quod festiuitates ab ecclesia institutas sabbatizantes abstinendo ab operibus manualibus: non debent ex hoc defectum reus temporalium formidare. Nam deus omnipotens ipsis alijs modis plurimis hic et in celis copiosissime recompensabit. Et contemptores deo permittente infirmitates seu alia infortunia incurrunt. Nemo enim putet se tale tempus amisisse: sicut seneca reprehendit sabbata iudeorum dicens quod perdat septimam partem etatis sue. Sicut recitat Augustinus li. vi. de ciuitate dei. c. ij. quod falsum est: quia tunc seruit domino deo: in alijs seruit corpori suo. In festiuitatibus homo sibi procurat cibum anime: in alijs autem diebus sibi procurat cibum corporis. Quia non in solo pane viuit homo: sed in omni verbo quod procedit de ore dei. **S**ed dubitatur quoniam festa ichoantur. **Q**ue festa ab ecclesia celebrantur. **C**ur festa multipliciter variantur. **C**ur festa in ecclesia multiplicentur. **C**ur aliquibus festis octaua assignantur. **A**d primam questionem respondet Leviticus. iij. A vespera usque ad vesperam celebrabitis sabbata vestra. Idem patet extra de feriis. c. oēs dies dominicos a vespera usque in vesperam cum omni ueneratione precipimus obseruari. Idem patet extra de feriis. c. quoniam in parte. ubi dicit Alexander. iij. Licet scriptum sit a vespera in vesperam celebrabitis sabbata vestra: festorum tamen principium et finis est iuxta qualitatem et diuersam regionum consuetudinem debet attendi: et sic magnitudo dierum exigit prius incipere et tardius terminari. Hec ibi. **C**onsiderandum tamen quod dies diuersimode ichoantur. Nam astronomi incipiunt diem a meridie et durat usque ad meridiem sequentis diei. Saraceni incipiunt diem ab ortu solis: et durat usque ad occasum. Sic etiam incipit ecclesia quo ad iudicium et sententiam ferendam. extra de officio iudicis delegati. ca. consuluit. Iudei incipiunt diem a vesperis et durat usque ad vesperam sequentis diei. secundum illud Genes. i. Erunt vesperae et mane dies unus. Sed ecclesia diuersi

mode incipit diem. Primo quo ad ieiunium incipit post cenam: et durat in sequente die totam. ut patet de consecratione. dist. iij. c. de esu tamen. Secundo quod ad iudicium et contractus faciendos a media nocte. ut patet. c. consuluit. Tertio incipit quoniam dies in initio noctis ad sequentem diem et hoc patet ad ordinem celebrationem. ut patet di. lxxv. quod a patribus. Quarto incipit aliquando a quarta feria post occasum solis usque ad sextam feriam in ortu solis quantum ad treugarum obseruationem. ut patet extra de treugis et pactis. c. i. Quinto incipit a vespera et durat usque ad vesperam sequentis diei: quo ad festorum celebrationem. ut patet supra in c. oēs. et c. quoniam. extra de feriis. Vesperam tamen multipliciter accipitur. Aliquando enim accipitur per actum pulsandi. Aliquando pro psalmis qui cantantur in vesperis: et si quis vellet reincipere laborem illius finitis seu inchoatis: non esset decens. Aliquando accipitur pro extrema parte diei. Aliquando accipitur pro occasu solis infra nonam orientem. Sic determinant doctores quod a vespera id est post occasum solis usque ad vesperam id est occasum solis debemus sabbatizare quantum ad laborem initium et finem: et sunt viginti quatuor hore quae sunt dies naturalis. Debet tamen illud fieri citius vel tardius secundum quod magnitudo dierum exigit inchoari vel terminari labore: vel secundum consuetudinem regionum. ut patet in ca. quoniam. extra de feriis. Sed quod est de vigiliis festorum. Respondet rationale diuinorum par. vi. c. Vigilie festorum ideo dicuntur: quia antiquitus in precibus festiuitatibus tria nocturnaliter agebantur officia: et populus quod ad festum venerat tota nocte in laudibus in ecclesia vigilabat: quod adhuc rome in plerisque locis magnis festiuitatibus presertim patronorum ecclesiarum obseruatur: sicut in herfordia fit in nocte sancti Lamberti. Sed quia iuiores et cantores conueniebant et turpibus cantilenis et saltationibus et comelationibus et potationibus et fornicationibus interdere inceperunt propter hec et multa alia inconuenientia que fiebant huiusmodi vigilie sunt interdicte: et institutum est: ut loco earum fiant ieiunia: quae ieiunia adhuc retinet nomen officij. Nam communiter non ieiunia: sed vigilie nuncupantur. ut patet lxxvi. di. c. nosse. Sed quidam per dolo: magis in vigiliis sanctorum fornicantur et se in

Preceptum Tertium

Ebrant magis q̄ in alijs noctibus. **S**ec̄do querit: q̄ festa ab ecclia celebrant? R̄ndet decretalis extra de ferijs. c. cōquest̄. Illi dies ob reuerentiā diuini nois noscunt esse statuti. Natalis sc̄z dñi: sancti stephani: to annis euangeliste: innocentū: sancti siluestri: Circūcisionis: Ep̄hie: Resurrectōis: passionis: pentecostes: ascensionis: natiuitatis sancti ioannis baptiste. Sim festiuitatum virginis gloriose. Duodecim ap̄torum et p̄cipue petri et pauli: sancti Laurentij dedicationis beati michaelis: solennitas oim sanctorum. Et diebus dñicis ceterisq̄ solennitatib⁹: quas singuli ep̄i in suis diocesis cū clero et pp̄lo duxerint solenniter venerādas. Hec ibi. Idem dicit canon de cōse. di. iij. c. p̄nunciandū. Et dicit ibidem glosa. q̄ intelligitur de sc̄tis canonizatis. Correlariū primū. Non stat in plebanorū aut ep̄oz voluntate: q̄ sancti habeantur in celebritate. Probat̄: q̄a nemo debet pro sancto publico venerari aut coli aut inuocari cum hymnis et laudib⁹: nisi sit canonizatus ab ecclia. S̄z hoc nō p̄t facere ep̄s aut pleban⁹: s̄z solus papa. Ideo d̄ extra de reli. et venera. sanctorū. Audiui⁹. Ubi dicit Alexander tertius. Audiui⁹ q̄ quidam iter vos diabolica fraude decepti hominē q̄ndā in potatiōe et ebrietate occisus quasi sc̄m̄ more fidelū venerant: cum vit̄ p̄ talib⁹ in ebrietatib⁹ perēptis ecclia permittit orare. Dicit em̄ ap̄ls. Ebriosis em̄ regnū dei nō possidebūt. Illū hō non presumatis de cetero colere: cuz etiā si per eū miracula fierent: nō liceret vobis ip̄m pro sc̄to absq̄ aucte romane ecclie venerari. Hec ibi. R̄o huius est: q̄a maiores cās debēt referri ad aplicā sedē. vt extra de bap. et ei⁹ effectū. c. maiores. Sed hōies aliquē p̄ sc̄to venerari est vna de maiorib⁹ causis q̄ cōcernit fidē: s̄z papa ē caput fidei chr̄tiane. Sec̄do ideo q̄ alij inferiores a papa factū qui nō est sc̄tis: sicut p̄t in legēda sc̄i martini. Sed papa cū ecclia nō p̄t errare vtz Luce. xxi. vbi d̄. Ego p̄ te rogavi patre vt non deficiat fides tua. Idē. xxiij. q. i. c. a recta. P̄t tñ priuata orōne venerari atq̄ inuocare illū quē credit sc̄m̄ atq̄ eius

p̄ociniū inuocare: p̄t etiā q̄libet ep̄us clerus et pp̄ls simul eligere festum alicui⁹ sc̄i canonizati p̄ eccliaz. vtz extra de ferijs. c. cōq̄st̄. vbi d̄. Ceterisq̄ solennitatibus q̄s singuli ep̄i in suis diocibus cum clero et pp̄lo duxerint solenniter celebrandas et c. Patet ḡ ibi: q̄ debet fieri ab ep̄o et clero sit talis institutio festiuitatis. Patet etiam q̄ nō p̄t pleban⁹ aut ep̄s aliq̄ sc̄m̄ non canonizati indicere in kalendarū cum sc̄is rubris tanq̄ celebrē. Et his etiā p̄t quare aliq̄e habentur festiuitates in vna diocesi q̄ minime celebrant̄ i alia. Correlariū secundū. Sc̄ti veteris testamēti q̄uis boni et sancti reputant̄: eoz tamē festa ab ecclia romana nō celebrant̄. P̄t q̄ in cap̄lo cōquest̄. extra de ferijs. ponunt̄ sc̄i ferandi. Inter q̄s non ponunt̄ sancti veteris testamēti. Rōnem huius ponit mḡr Aug. in summa de eccliaistica pt̄te. q. xviij. arti. ij. Quia ad canonizationē sc̄torū requirit̄ tempus plenitudinis gr̄e. Sed gr̄a est veritas q̄ p̄ Iesum chr̄m facta est. vtz Joā. primo. Sancti autē veteris testamēti q̄tuncunq̄ sanctitate pollerent non fuerūt in tpe plenitudinis gr̄e: immo talis plenitudo in lege illa tenebat̄ iclusa figuratiue et enigmatische. Iuxta illud. j. ad Cor. x. Om̄ia in figura cōtingebant illis. Sc̄dam rōnem ponit ibidem: q̄a claritas diuine visionis eis fuit clausa: et nondum soluta p̄cio humane nature p̄ morteꝝ chr̄i. In hui⁹ figura dicit ap̄ls ad Heb. xi. q̄ in secūdo tabernaculo solus p̄tifer semel in anno nō sine sanguine introibat. Hoc significante sp̄s sancto nondū p̄palatam esse sanctorū viam. Ubi Aug. in libro de simbolo. pertractans illud verbū. Domū tuam dñe decet sanctitudo. Dicit q̄ nullius solennitatem ecclia solennizat: p̄t q̄ domus sanctitatis fundaretur. Ideo in tēpore plenitudinis gr̄e prius solennizat̄ beate virginis et ioannis baptiste solennizat̄ q̄ alicui⁹ alterius: q̄a illa sanctū sanctorū generauit. Ille digito demonstra uit et baptisauit et c. Sed excipiunt̄ tñ machabei qui in veteri testamento passi sunt: quoz festa ecclia solennizat̄ p̄pter singulare martyrium: q̄ passi sunt p̄ lege dei. Et inde capiamus exemplū: vt simus parati

A mori pro nostra lege: sicut ipsi mortui sunt pro lege moysi. Alias rationes nota in eorum legeda. **T**ertio querit: cur festa variatur: Rñdet ronale diuinorum dicens: qd apofolus dicit. i. ad Cor. xv. Qd sic alia e claritas solis: alia est claritas lune: alia claritas stellarum. Stella enim differt a stella in claritate: sic etiam sancti differunt in vita beata. Dignum ergo e qd sint reputatiõis magne et veneratiõis in ecclesia militate: qd sunt magne reputatiõis in ecclesia triumphante. Sic dicit Jo. xv. In domo patris mei mansiones multe sunt. Sic in domo ecclesie varia festa sunt. Ideo principalia festa sunt christi. scilicet conceptionis: natiuitatis et resurrectionis: quia ipse sanctus sanctorum et sol iusticie. Deinde festa beate virginis: qd est sic luna. Deinde festa apostolorum: qd sunt sic stelle maiores. Deinde aliorum sanctorum. Supra oia illa festa excellit festum pasche. vtz supra in precedenti fmdo Correlariu pmi. Quanto festiuitates maiores sunt: tato hoies debent esse deuotiores. dicente ps. Die festum ager tibi. scilicet deuote orando: et meditando statum illius sancti: cum vestibus se orando: et lautius comedendo. Sed nunc pecholorum quanto festa sunt instinetu diaboli solet fieri. Haz ad nostra festa venit pmo quidam diabolus qui vocatur asmodeus. de quo Thob. viii. dicit. qd occidit septem viros sare. Qui diabolus intrat corda illorum luxuriosorum: qui non parcunt festiuitatibus magnis aut vuis qm committunt peccatum luxurie. De hoc dicit. xxxiii. q. iiii. c. quotiescuqz ait Aug. qd non solum ab infelici concubinarum amplexu: sed etiam ab vxore propria est abstinendum. Ideo dicit in. c. si causa. Dicit Alexander de hales. in. ij. sententia. Qui nulla necessitate ducitur: sed causa satiade libidinis tpe oronis debito sic sunt dies festi: et non causa precreationis plis copula carnalez instater petit: mortalit peccat. Secus aute esset si peteret causa vitade fornicationis in se vel in reliq. Sed quid de reddete debitum tali tpe? Rñdet Alexander qd petes illo tpe peccat sic dictum est. Sz reddes pot non peccare: qd reddit qd alienum est cum omni anxietate. Quatum aut peccati sit in festis committere actum luxurie: piz triplici exemplo. Primo

exemplo Ose. ij. Reg. vi. qd ascenderat ad solennitate quam fecit rex David: dum voluit reducere arcam domini in hierusalem: qui tetigit arcam cum ruere vellet: et mox a domino percussus est. Dicunt hebrei qd in nocte precedenti dormiuit cum vxore propria: ideo fuit indispositus se imiscere diuis. Si ergo Osa fuit percussus qd cum vxore propria dormierat et tetigerat arcam domini: quia supplicia habebunt qui taz grauib9 criminib9 implicant in festis. Secundo exemplo illius mulieris de qua dicit gregorius in primo libro dialogorum: que fuit inuitata ad quoddam festum. Ad quod cum mane esset accessura: stimulo carnis victa se a viro suo non potuit cohibere. et daneg surgens iuit ad festum. Quam dominus indispositam cernens eam tradidit diabolo vexandam: qui arripiens eam tamdiu torisit quousqz ab ea fortunati episcopi tudertini scibus cogeref extire. Cogitent ergo adulteri et adultere mulieres qd sint assure ad festa pecciter precedentes: si diabolus illam excussit qd non adulterum: sed virum proprium cognouit. Tertio exemplo illius curialis. de quo dicit Diego. in. iiii. dial. qd in nocte sancte pasche incestum commisit. De mane autem ad ecclesiam iuit: eo qd erubescerebat vultus hominum in tanta solennitate ad ecclesiam non iuisset: qui infra. vii. dies subita morte puctus diem clausit extremum. Cum enim esset corpus eius traditum sepulture de sub terra ebulliuit ignis: qd eius carne et ossa oibus cernentibus fundit9 cocremavit. Ne igit nobis talia contingant: caueamus in festis pagere huiusmodi horreda peccata luxurie. Secundo venit quidam demon ad festa nostra qd vocatur beelzebub. De quo Jo. viii. In beelzebub principe demoniorum eicit demonia. Ille demon cum socijs suis eqtat supra capita mulierum et caudis earundem qd instinetu illius diaboli et socioz eius se ornant vt multos ad luxuriam trahant contra monita apostoli Petri. Non totis crinibus aut auro et margaritis tectis ac veste preciosa ad anias incautas illaqueadas. Tertio venit ibi quidam demon qd dicitur mammon: tentat de auaritia. De quo Mat. vii. Ille equitat supra scapulas sacerdotum: qd vt multas oblatiões habere possent: multa fingunt circa eorum festa. scilicet qd habeant multas indulgentias: vt deuotare possent plebem sic escam pa-

Preceptum Tertium

Enis. Ille demon cum socijs suis plures in-
 stigat ire ad festa. s. caupones mercatores
 hiiriones. De quibus Job. xxiij. Gaudent
 ad sonitum organ: et in puncto ad inferna
 descēdūt. vñ Greg. dicit de qđ i ioculatore
 in pmo dialo. qđ ad festū qđdam cū simia et
 cimbalo gesticulaturus accessit: qđ pulsante
 cimbalo eps audiens mox clamauit. Hec
 mortu⁹ est ille. Et ita factū est. Post parua
 em̄ morā lapis de tecto lapsus est: et caput
 ei⁹ impetijt: et letale vuln⁹ infixit ei. Quid
 dā etiā incitant ire ad festa: vt videāt ama-
 lias suas: qđs asmodens incitat: cōtra illud
 Math. v. Qui viderit mulierē ad concu-
 piscēdā eā: iā mechatur est eā in corde suo.
 Itē apłs. Qis fornicator nō hēbit pte i re-
 gno dei. Quidā etiā veniūt ad furandū et
 ad bursas abscondendas: quos māmon insti-
 gat. Quarto ibi venit qđā demon qđ voca-
 tur rixoldus. de qđ dī in specul. hīsto. li. iij.
 c. xlv. qđ solet suscitare lites: qđ sedet in sca-
 pulis ebriosoz: qui cū inebriati fuerint liti-
 gāt et blasphemāt deū in excelsis. Quinto
 venit quidā demon qđ dī exterminans. De
 quo dī Apoc. ix. Qui sedet super scapulis
 illoz qui homicidiū cōmittūt. Nam dicit
 rustici: si nemo est occisus aut vulneratus
 in festis ceruisia non valuit. De illis festis
 dī. j. Mach. j. Dies festi eius conuersi sunt
 in luctū: sabbata ei⁹ in opprobriū. Nam si
 iudei viderent sabbata nra qđ dicerēt: nisi
 illud Tren. j. Viderunt eā hostes et derise-
 rūt sabbata ei⁹. Quarto qđā. Cur festa in
 ecclesia multiplicant? Cām hui⁹ ponit Hie-
 ronim⁹ in eplā ad chromatū et heliodoz.
 Et ponit in pncipio calendarij dicēs. Luz
 Costantin⁹ august⁹ cesareā fuisset ingres-
 sus: et diceret Eusebio cesariēsi epō: vt pe-
 teret aliqđ bñficia eccle cesariēsi pfutura
 legi respondisse Eusebiū: opib⁹ suis dita-
 tam ecclesiam nulla petēdi bñficia necessita-
 te cōpelli. Sibi tñ desiderū inuolabile ex-
 titisse: vt qđqd vbiq; in republica rhomana
 gestū sit erga sanctos dei per iudices iudi-
 cibus succedētes in vniuerso orbe rhoma-
 no sollicita perscrutatioe per monumenta
 publica discutendo pquireret qđ martyruz
 a qđ iudice: in qđ puincia: in qđ ciuitate: i qua
 die: qve passione pfeuerantie sue obtinuit

palmā: de ipsis archiuis sublata ipsi Euse-
 bio regio iussu dirigerent. An factū est vt
 idoneus relator exiēs in ecclesia: hystoriaz
 texeret: et cū pene martyriū et prouinciaz
 cū ac romanoz trophea diligens hysto-
 riograph⁹ declararet qten⁹ omi die sacri-
 ficiū deo offerētes eoz noia meminissent.
 Sequit̄ infra. Qm̄ p singulos dies diuer-
 sarū puinciarū diuersarūq; vbiuz plus qđ
 octingentoz et nongētoz martyriū nomia
 sunt notata: vt null⁹ dies sit qđ nō vltra qū-
 gentoz numerū repiri possit ascript⁹: exce-
 pto die kalendarū Januarij. Hec Hiero.
 Dicit etiā de illis scis qđ maiora pro fide fe-
 cerunt ecclesia canonizauit: ac eozū festa ce-
 lebrat. Correlariū p̄mū: vt merita sanctoz
 nobis valeāt suffragari: cōgruū fuit festiui-
 tates eozū multiplicari. Patet hoc: qđ vti-
 lis est eoz celebratio in septez: que nota su-
 per⁹ in pmo pcepto. vbi dī qre sancti ado-
 rant a nobis. ¶ Quidā qrit. Cur aliquib⁹
 scis octaue assignant et celebrant? Rñdet
 rōnale diuinor. pte. vij. in phemio dicēs:
 qđ octauā diē leuitic⁹ liber insinuat dicēs.
 Dies octau⁹ erit celeberrimus atq; sc̄tissi-
 mus. Sane octaue sc̄toz ideo celebrātur.
 qđ sicut p̄m⁹ dies significat natiuitatē eo-
 rū. s. q̄liter nascant̄ in celo: et in societatem
 sc̄toz angeloz et sc̄toz patrū assumant̄ quā-
 do aie eoz a corpib⁹ sepan̄. Ita et in octa-
 uis recolētes resurrectionē corpis cōgra-
 tulamur resurrectioni eoz. Et q̄rundā san-
 ctorum celebrant̄ octaue: ne mysteriū hoc
 lateat. Non etiā oim̄ ne vilescat. Si enim
 nō valeam⁹ oim̄ sc̄toz festa celebrare: quā-
 to min⁹ octauas eoz. Sed est triplex octa-
 ua: scz deuotiōis de qđ dictum est. Sc̄da est
 octaue suppletionis vt natiuitatis dñi: qđ in
 ea supplemus qđ min⁹ factū est in festo na-
 tiuitatis. Tertia est octaue significatiōis:
 vt octaue agnetis. In ea em̄ significat qđ
 btā Agnes in octaue die visa est in gloria:
 vt patet in eius legenda.

¶ Sabbata sanctifices.

Secundo exponit hoc pceptum Me-
 mēto vt diem sabbati sc̄tifices. i. sc̄tē
 et immaculate sine pctō viues. Nul-
 lum peccatum in eo cōmittendo. fm̄ illud
 Hiero. xvij. Nolite portare onera i die sab-